

Senaste nytt från

”Malmporten viktig för Sverige och Europa”

Farledsprojekt Malmporten har officiell byggstart 2024.

– Förhoppningsvis kommer vi igång innan dess så vi hinner klart före 2028 när miljödomen går ut, säger Birgitta Ahlqvist, ordförande i Luleå Hamn AB.

Hon är ingen dununge i sammanhanget. Birgitta Ahlqvist tillträdde redan 1998 som styrelseordförande för kommunens dåvarande bogserbåtsbolag som 2014 slogs ihop med hamnbolaget.

– Som tidigare rektor och engagerad i jämställdhetsfrågor var hamnen egentligen ingen fråga för mig, men det fanns andra som tyckte jag skulle passa bra på ordförandeposten och på den vägen är

det. Hamnen har verkligen blivit en stor politisk fråga för mig att värna om, säger

hon där vi sitter i hennes rum på stads-
huset i Luleå.

Bra för säkerhet och miljö

– Malmporten är en viktig satsning för både hamnen, Sverige och Europa eftersom cirka 90 procent av EU:s järnmalmproduktion har koppling till våra malmfält, fortsätter hon.

Med Malmporten följer att fartygen kan lasta cirka tre gånger så mycket som i dag, säkerhetsmarginalerna ökar i farleden och färre fartyg leder till minskade utsläpp.

Vad framtiden kan leda till, är egentligen omöjligt att besvara, men jag ber ändå Birgitta Ahlqvist att se in i ”spåkulan”.

– Vi hoppas att Malmportens byggstart kan tidigareläggas men min uppfattning är att bara formalia återstår, säger Birgitta Ahlqvist och pekar med hela handen som en symbol för full fart framåt.

–Bygget av Malmporten är i full gång, även om bara formalia återstår för tidigare byggstart. Mer containertrafik finns också med i framtidsvisionen för Luleå hamn, sier Birgitta Ahlqvist. Hon gör en liten konstpaus och fortsätter sedan:

Mer samarbete på agendan

–Vid sammanträdesbordet har vi börjat diskutera hur ett framtida samarbete mellan hamnarna i Piteå och Luleå skulle kunna se ut där vi hjälper varandra med både personalbemanning och kunder.

–Med Luleå hamns bogserbåtar och inte minst vår nya Vilja, världens modernaste bogserbåt med hybriddrift, kan Luleå assistera i både Piteå och Kalix vid både isbrytning och bogsering. Vi har kort sagt nästan full fart framåt.

–Malmporten är ett mycket viktigt projekt, säger Birgitta Ahlqvist.

Med fokus på isreducering i Luleå hamn

John Sundvall är teknisk chef hos Luleå hamn AB.

Lennart Fransson (bilden) och Kaj Riska presenterade isreduceringsrapporten.

För första gången har studier gjorts i Luleå Hamn om hur istjocklek och iskvalité påverkar fartygens möjligheter vid manövrering och vändning i hamnområdet.

Lastade fartyg går oftast direkt in och förtöjer vid kajen för lossning. Efter lossning får de hjälp av bogserbåt att ”vända runt” och få stäven ut mot farleden.

I vissa fall måste fartygen vändas fullastade i hamnområdet. Orsaken är att fartygen har sina kranar på olika sidor och om fartyget då lägger till med ”fel” sida kan Luleå hamns kran på kaj, inte nå lastrummen.

Konsultuppdraget gick till professorerna Kaj Riska, Helsingfors och Lennart Fransson, Luleå, med gedigen erfarenhet av tillämpad isforskning respektive arktisk teknik.

Två förslag

Vid en presskonferens presenterade de två sedan två förslag på åtgärder: Isbrytarna trycker in isen i två smältbassänger som ger hög verkningsgrad och mindre utspädning av varmt vatten. Ett annat förslag är strömbildare som minskar istillväxten.

Förslagen är klara däremot är det inte klart med finansiering av dessa. Effekten blir minskad drifttid för bogserbåtar och fartyg samt minskning av miljöfarliga utsläpp.

–Med Malmporten garanteras den för Sverige och Norrbotten så viktiga ex-

Mikael Sandström (bilden) har tillsammans med Mikael Pesula varit projektledare för isstudien som är en av sex delstudier inom ramen för farledsprojekt Malmporten.

Henrik Vuorinen, VD för Luleå Hamn AB, intervjuades av Norrbottensnytt.

porten av järnmalm, säger Bertil Skoog, projektledare för Malmporten.

Världens modernaste bogserbåt

Vid presskonferensen berättade John Sundvall, teknisk chef, Luleå Hamn AB, om företagets nya bogserbåt för cirka 160 miljoner kronor som behövs när större fartyg ska trafikera Luleå. Satsningen har tagit ungefär tre år att genomföra från idé till verklighet.

Bogserbåten Vilja är byggd med ASD-principen, Azimuth stern drive, som innebär snabbare, säkrare och effektivare assistans jämfört med en konventionell bogserbåt, där propelleraggregaten kan rotera 360 grader runt sin egen axel vilket gör båten mycket lättmanövrerad. Vilja finns nu på plats i Luleå efter att ha byggts i Spanien.

Henrik Vuorinen, VD för Luleå Hamn AB, betonade betydelsen av isreduceringsprojektets när hamnen i framtiden kommer att trafikeras av betydligt större fartyg än i dag.

Rolan Inostrantsev var på plats personligen. Han hyste stor framtidstro som stuvare med mer jobb när Malmporten blir verklighet.

Kort om Malmporten

I projekt Malmporten ska farleden breddas och fördjupas in till Luleå hamn. Hamnen kommer likaså att fördjupas. Möjlighet att ta emot större fartyg innebär: Bättre konkurrensvillkor för näringen,

lägre bränsleförbrukning och mindre utsläpp. Sjösäkerheten anpassas till internationella riktlinjer. Luleå har utvalts till en strategiskt prioriterad hamn av EU, som stöttar projektet ekonomiskt.

Läs mer på:
www.sjofartsverket.se/malmporten/
Har du frågor om projektet är du välkommen att höra av dig till:
lulea@sjofartsverket.se

SJÖFARTSVERKET

TRAFIKVERKET

Samfinansierat av EU
Transeuropeiska transportnätet (TEN-T)

